

COMPLEXUL RUPESTRU DE LA MURFATLAR-BASARABI LA JUMĂTATE DE SECOL DE LA DESCOPERIRE

Considerații arheologice

OANA DAMIAN, ANDRA SAMSON, MIHAI VASILE

Autorii fac o trecere în revistă a rezultatelor cercetărilor arheologice desfășurate în situl de la Murfatlar-Basarabi, dublată de prezentarea planului general al ansamblului și de valorificarea unor situații și materiale arheologice rămase inedite. Situl arheologic Murfatlar-Basarabi se află pe malul drept a ceea ce a fost Valea Carasu, acum Canalul Dunăre-Marea Neagră, la 20 km vest de Constanța, pe versantul nord-vestic al dealului Tibișir. A fost descoperit la 11 iunie 1957, în urma unor lucrări de extindere a zonelor de exploatare a cretei în cariera modernă, lucrări care au dezvăluit deschiderea ușor arcuită a unei bisericuțe ce va fi numită Bl. Cercetările arheologice desfășurate în perioada 1957-1962. prin eforturile reunite ale Institutului de Arheologie din București (astăzi Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan”), reprezentat de Ion Barnea, în calitate de responsabil de șantier, și ale Direcției (astăzi Institutul Național al) Monumentelor Istorice, prin intermediul arhitecților Virgil și Liana Bilciurescu, au dus la identificarea unui ansamblu de monumente conținând exploatări de carieră, bisericuțe și chilii, locuințe și morminte. În 1960, din cauza vizibilului proces de erodare a cretei, au demarat acțiuni de conservare, materializate în consolidarea și restaurarea monumentului prin anastiloză la adăpostul unei construcții de protecție parțiale. Prin caracteristicile arhitectonice, prin varietatea abundenței decorații incizate, prin prezența a numeroase inscripții, ale căror conținut și interpretare continuă să suscite controverse, monumentul s-a constituit într-un exemplu aparte de descoperire, cu probleme particulare de investigare, înregistrare, interpretare, conservare și punere în valoare.